

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HÍRLAP

A timistorontali fővárosi bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE**
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Tetőfokán a csata a keleti front gyűjtőpontjain

Krivojrog ellen a Szovjet új erőket vetett harcba — A német védelem tehermentesítésére páncélos ellentámadás indult — Dnyepropetrovszk városát a német csapatok a hadifontosságú berendezések elpusztítása után kiürítették

A fasiszta köztársasági kormány Velencébe tette át székhelyét — Hull tegnap Sztalinnal külön tárgyal

„A moszkvai értekezlet felel a pánszlávizmus árnyéka lebeg” — írja egy angol lap

háborús feladatok és a már most előrelátott, háboru utáni problémák megoldása” érdekében való együttműködés szükségességére.

„A pánszlávizmus árnyéka”

Siegfried Horn, a DNB. diplomáciai szerkesztője a továbbiakban megállapítja, hogy ha „minden titkos diplomáciát kiküszöbölnék, mert a titkos diplomáciai tevékenység semmiféle vonatkozásban nem képes arra, hogy egy ország nevében oly kötelezettségeket vállaljon, amelyeket esetleg egy nép-határozat megdönt” s ha ugyanekkor az értekezlet külpolitikai vezérévelül „a tá-

madás elleni védekezés”, — illetve a hatalmi tulsuly elleni védekezés — elvét fogadják el, akkor közeláll az a végső következtetés, hogy Szovjet-Oroszország ma inkább, mint bármikor el akar távolítani minden olyan akadályt, mely politikai elgondolásai megvalósításának útjában állana.

Ezeket az akadályokat — mint a DNB. hangadója megjegyzi — Moszkva egyrésztől az emigráns csoportok törekvéseiben látja, amelyek boldogulásukat Londontól és Washingtontól várják, másrésztől pedig a Szovjet biztonsági helyzetével nyíltan szembehelezkedő, háboru utáni speku-

lációkban véli felfedezni. „Félúton nincs megállás” — nyilván ez a Szovjet félhivatalos lapjának a moszkvai értekezleté eddigi folyamából levont következtetése s ezt tájékoztatja az angol-amerikai szövetségesei elé. És itt egyben egy régóta, smert tény változatáról van szó: Moszkva a neki tett ígéretek pontos megtartását követeli, — hangoztatja a DNB. német távirati iroda diplomáciai munkatársa, majd je fejezi be cikkét:

Az egyik vezető angol lap ezt a tényállást azzal a megállapítással igyekszik olvasóival érzékelteni, hogy „a külügyminiszterek moszkvai értekezlete fölött a pánszlávizmus árnyéka lebeg.” (—r)

Jelentéseink a harcterekről

Német és román repülőik tehermentesítő támadásai a keleti front déli szakaszán

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenté:

A keleti harctéren a déli arcvonal-szakaszon a harcok tegnap Melitopol körzetében és Zaporozsjei délkeletre rendkívül hevességet értek el. Ekkeseredett küzdelemben a szovjet csapatok ismételt támadásait feltartóztatták és egyes betöréseket elrekesztettek.

A Dnyeper-könyökben szintén tovább folynak a súlyos harcok. A német csapatok a hadi fontosságú berendezések elpusztítása után Dnyepropetrovszk városát kiürítették.

Krivojrog ellen a Szovjet új erőket indított támadásra. A városról északra a napok óta tartó harcok tegnap is szüntelenül folytak. A szovjet csapatok oldalára északnyugati irányból indított ellentámadás, amelyet német páncélos kötelékek hajtottak végre, a Szovjet egyik készületi állásába tört be és ezzel a Krivojrognál harcoló német csapatoknak jelentékeny tehermentesítést hozott. Az ellenséges betörési hely elrekesztő támadása eredménytelen maradt.

A Kremencsgtól északnyugatra levő egyik hídfőnél a Szovjet nagy erővel támadott, de ellentámadással visszazorították.

Kievől délkeletre és északra, valamint Cserningovtól nyugatra helyenként heves helyi jellegű harcok kezdődtek, amelyekben a szovjet csapatokat mindentü visszaverték.

Kricsevtől nyugatra a szovjet csapatok több jóvezényelt támadással széles arcvonalon támadást kezdtek. Lendületes ellentámadásokkal az ellenséges betörési helyeket sikerült megtisztítani és a támadó szovjet kötelékeket kiindulási állásaikba visszavetették.

A Szmolenszktől nyugatra és Velikije Lukitól délre eső körzetben csekély harcú tevékenység volt.

A légierő, amely román repülőgép-

kötelékekkel együtt különösen a keleti arcvonal déli szakaszán, a súlyos ellátó harcok során, a csapatoknak érezhető tehermentesítést hozott, az október 22—25 közötti időben 183 szovjet repülőgépet lőtt le. Ugyanezen idő alatt 14 saját repülőgép veszett el.

Dél-Olaszországban csupán szakaszon került sor előőrsi csatározásokra.

A német haditengerészet biztosító járőrűvei Drontheimről északra levő tengerrezen megrongáltak 2 angol gyorsnaszadót, amelyek egyikét röviddel utóbb egy német vadászipülőgép találatla el-

Az Európápress keleti helyzetjelentése

Berlin. (EP). A keleti harctéren a hétvégi harcok során a nagy Dnyeper-kanyar birtokáért és a Krimhez vezető utakért folyó csata új szakaszához érkezett. A harcok legfőbb ismertető jele, hogy erős, friss tartalékok felvonultatásával a szovjet hadvezetőség kísérletet tesz, hogy a Kremencsg és Dnyepropetrovszk között létesített betörési éket Krivojrog irányában tovább vigye előre. A betörési ék oldalán is tart a szovjet csapatok sikerült a Dnyeper folyon Dnyepropetrovszk mindkét oldalán átkelni és ott új hídfőket teremteni.

Nogaj-pusztaság bejártatánál a német állások záró retesze legutóbb is nagy szovjet gyalogsági és páncélos kötelékekkel indított, szinte szünet nélküli támadások célpontja volt. Különösen macacs támadások folynak Zaporozsjei délkeletre a német állások ellen, ahol a Dnyeper alsó folyása mentén szovjet áttörési kísérlet észlelhető Nikopol felé. Egyebekben a szovjet támadásokat Zaporozsje és az Azovi-tenger között visszautasították.

Ami a többi arcvonal-szakaszon uralkodó helyzetet illeti, Kiev körzetében a Pripjet-torkolatánál és a Sosh folyó torkolati vidékén a harcok további lanyhulása észlelhető. A Szmolenszk-Minszk vonal mindkét olda-

súlyosított.

Német gyorsnaszadók október 20-ra virradó éjszaka Anglia keleti partvidéke felé törtek előre és ott ellenséges tüzérési gyorsnaszadókkal, valamint biztosító harcú erővel harcba leveredtek. Egy brit órhajót elsüllyesztettek, több ellenséges tüzérési gyorsnaszadót pedig könnyebben megrongáltak. 2 német gyorsnaszad elvesztett, legénységük egy részét sikerült megmenteni.

A megszállott nyugati területek és a Földközi-tenger fölött a német légierő a haditengerészet kötelékei 20 angol-amerikai repülőgépet lőttek le.

lán a szovjet csapatok Orsha ellen indított áttörési kísérleteiket szüntelen elő-bevetéssel folytatták, de a kemény német ellátás következtében nemcsak előbbre nem tudtak jutni, hanem helyenként kiindulási állásaikon is tul vetették vissza őket.

Melitopolnak az oroszok részéről történt bevétele az angol-amerikai sajtóban meszesmenő következtetésekre adott alkalmat. Mindenek előtt ezt a megállapítást hangoztatták, hogy Melitopol elfoglalása a német arcvonalat ezen a szakaszon tarthatatlanná tette, mert a sik pusztaság nem nyújt több lehetőséget a védelemre. Német részről ezzel szemben kijelentették, hogy az ilyen pusztá vidéknek az előnye és hátrányai egyaránt éreztetik hatásukat mind a támadóval, mind pedig a védekezővel szemben.

A Melitopol körül folyó nehéz harcok azt igazolják, hogy a német arcvonal, a város elvesztése után is szilárdan áll. Német részről különben távol állanak attól, mintha tagadnák, hogy az oroszok a keleti arcvonal déli szakaszán katonai és taktikai szempontból értékes eredményeket értek el. Ugyanekkor azonban utainak német részről arra is, hogy azokkal a hadászati lehetőségekkel szemben, amelyeket a Szovjet elért, kétségtelenül állanak stratégiai lehe-

Német katonai körök véleménye szerint a keleti arcvonal harcok a Dnyeper-vonalon hadászatiilag összefüggésben állanak s a több ponton folyó ekkeseredett küzdelmet ebből a szempontból kell megítélni. Berlinben rámutatnak arra, hogy a Szovjet állandan újabb, újabb erőket vet küzdelemben emberben, páncélosban, hadianyagban egyaránt. A keleti front gyűjtőpontjain az elmúlt 24 óra alatt a csata érte tetőpontját. Rendkívül heves harcok dunnak Melitopol körzetében és Zaporozsjei délkeletre, valamint a Kremencsgtól Krivojrog felé vezető utakon. A Krivojrog német védelem tehermentesítésére páncélos ellentámadás indult. A Dnyeper-könyökben változatlanul súlyos harcok folynak. Dnyepropetrovszk városát a németek, a hadifontosságú berendezések elpusztítása után, kiürítették. A német hadijelentés emeli a légierő közreműködését a tehermentesítésben.

A Dnyeper középső folyásánál, Kievtől délkeletre és északnyugatra heves, helyi jellegű harcok kezdődtek. Kricsevtől nyugatra német ellentámadásokra került sor s ezek eredményeképp sikerült betört szovjet kötelékeket kiindulási állásaikba visszakényszeríteni.

A délitáiai arcvonalról tegnap is ak felderítő tevékenységet jelentettek.

A La Manche-csatornában megjelent a haditengerészet tevékenysége. A brit és német messzehordó parti ütegek tegnap szintén működésbe léptek s egy óra hosszát tartott tüzérési irabjt vívtak.

Berlin

Berlini politikai körökben élénk érdeklődést keltett a német távirati iroda diplomáciai szerkesztőjének legújabb cikke, mely érdekes megjegyzéseket tesz „A háboru és a munkásosztály” című orosz lap közléséhez. A DNB. diplomáciai szerkesztője, Siegfried Horn, a fenti között ezeket írja:

„A háboru és a munkásosztály” című szovjet lap némiképp fellebbemlétte a titkok látoját, amely eddig a moszkvai értekezletre ráborult. A szovjet e félhivatalos lapja lényegében az értekezlet két főcélját szögezi le, még pedig a Szovjet részéről már az első soroktól fogva eioobbreválónak minősített szövegben s e mellett a diplomáciai és politikai feladatokat. „A háboru és a munkásosztály” a szövetségeseink hadműveleteit „elég teleneknek” minősíti „a háboru tartamának megrövidítése” szempontjából. Ezzel egyidejűleg a szovjet lap ismét hangoztatja, hogy a másodk arcvonalat fel kell állítani.

Tudvalevő — folytatja a DNB. diplomáciai szerkesztője — hogy az angol-amerikai szövetségeseink Smuts tábornok, délitáiai minisztereinek nyilatkozatain keresztül a nyugateurópai inváziót 1944 tavaszára helyezték kilátásba. Nyitva marad most a kérdés, vajjon „A háboru és a munkásosztály” kijelentései válasznak tekintendők-e Eden és Hull beszédeire, melyekben a Smuts-féle érvelés jutoit kifejezésre. Meg kell várni azt is, hogy Anglia — földközitengeri politikája keretében — milyen más természetű stratégiai kérdéseket fog megfelvetni. Mindenestre feltűnő, hogy a Szovjet részéről most egyszerre sujt venne arra a megállapításra, hogy a moszkvai értekezleten teljes mértékben érvényre jut a diplomácia is. Nem érdekelten az sem — állapítja meg fejtegetéséi során a DNB. diplomáciai szerkesztője — hogy ugyanerről az oldalról nyomatékosan rámutatnak a „sürgős

tőségek a németek oldalán is és ezek a lehetőségek a csata kimenetelét még bizonytalanságban tartják.

A keleti harcokban folyó hatalmas arányú harcokkal kapcsolatban berlini katonai körök megállapítják, hogy a Szovjet szeptember vége óta 2282 páncélost és 1503 repülőgépet veszített, halottakban, sebesültekben és eltűntekben a bevetett szovjet hadosztályok negyven százaléka vesztett el.

MARSHALL TÁBORNOK LESZ AZ INVÁZIÓS HADSEREG FŐPARANCSNOKA

Washington. (Tp.) Amerikai katonai körök véleménye szerint Marshall tábornok, a jövő év elején Amerikából átköltözik Angliába és átveszi a

tervezett inváziós haderő főparancsnokságát.

TIZ NAP ALATT KILENC LÉGI RIADÓ VOLT LONDONBAN

Gen f. (Rador). A brit hírközléstechnikai szolgálat jelenti: Hétfőn este újból légi riadó volt Londonban. Tíz napon belül ez a kilencedik légi riadó az angol fővárosban.

ELSÜLLYEDT BRIT HADIHAJÓK

Stockholm. (Rador). A brit hírközléstechnikai szolgálat jelenti: Az angol tengernagyi hivatal közölte, hogy a Caribdis cirkáló szombaton a francia partok közelében egy támadás folyamán elsüllyedt. A Limbourne romboló állító-

lag megrongálódott s ezután legénysége elsüllyesztette.

AZ AMERIKAI HADERŐ VESZTESEGE

Gen f. (Rador). A brit hírközléstechnikai washingtoni értesítés nyomán hivatalosan közli az Egyesült Államok veszteségét október 24-ig bezárólag.

E szerint a hadsereg 11.480 hajottat, 28.183 sebesültet, 13.554 eltűntet és 21.941 foglyot számlál. A haditengerészet vesztesége: 1211 halott, 5422 sebesült.

A jelentés megjegyzi, hogy a hadsereg veszteségében 12.500 fülöp-szigeti bennszülött is benne van. Közülük 469 a halott és 747 a sebesült, míg a többi hadifogságba került.

A politikai arcvonal

Tozso nagy beszéde a parlament rendkívüli ülésén

Tokió. (Domej). A japán császár jelenlétében tegnap megnyílt a japán parlament rendkívüli ülésszaka. Tozso miniszterelnök az ülés megnyitása után felolvasta a kormány nyilatkozatát, amely felszólította az ország népét, hogy még jobban fokozza az ország belső harci erejét, mert minden polgárra súlyos felelősség hárul és ezt a felelősséget a mai új szellemben viselni kell. Japán száz milliós népe csak akkor birkózhatik meg feladatával, ha minden erejét egy emberként ennek a feladatnak szenteli.

Tozso nyilatkozott az európai helyzetéről is. A tengelyhatalmak győzelmi kiállításait Badoglio tábornok lépése nem érintette — mondotta. — Hitler vezér és kancellár bölcs és messzemenő rendszabályai folytán Mussolini ma ismét abban a helyzetben van, hogy az ő szellemében működő férfakkal együtt újból felveheti a harcot az angol-amerikai ellenség megsemmisítésére. Japán és Németország nyomban elismerte az új fasiszta köztársasági kormányt. Tozso miniszterelnök ezután szerencsét kívánt. Mussolini-

ninek. — Japán szilárdan reméli és hiszi — folytatta Tozso — hogy a német szövetségességgel együtt kivívja az új hadműveletek során a kívánt sikert és felvirrad majd a nap, amikor Japán és szövetségesei térdre kényszerítik Amerikát és Angliát. Burma és a Fülöp-szigetek függetlenségi nyilatkozata azt bizonyítja, hogy ha Japán valamit megígér, azt minden körülmények között valóra is váltja. Mandzsukuóval és a nemzeti Kínával az együttműködés egyre szilárdul és a közös hadviselés alapjait már megvetették.

A KIS ÁLLAMOK AGGASZTÓ SORSÁRÓL IR EGY SVÉD LAP

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Nya Dagligt Allehanda című svéd lap aggódva ír a kis államok sorsáról. A Szovjet nagyratörő vágyai, melyek egyre nyilvánvalóbbak — írja a svéd lap — már a szövetségeseik oldalán álló kis államokban is aggodalmat keltenek.

A harc a Balkánon a Szovjettel való előzetes megegyezéstől függ — írja egy amerikai lap

Gen f. (Transkontinent-press). washingtoni diplomáciai körökből nyert értesülések szerint az United Press közli, hogy Sztalin a második front létesítésén kívül a Szovjet nyugati határainak elismerését is követelte.

A „New York Herald Tribune” a mellett van, hogy el kell fogadni a Szovjetnek a nyugati határookra vonatkozó követeléseit.

A „News Week” azt állapítja meg, hogy a nyugati hatalmak minden valószínűség szerint, egyelőre meg fognak elégedni Itália elfoglalásának megkísérlésével és hogy a Szovjettel való előzetes megállapodás nélkül a harc a Balkánon lehetetlen. Azon a tényen kívül, hogy a Balkánt a Szovjetnek ígérték oda határként, az újság feltűnően hangsúlyozza azt az ellentétet, amely a kommunista partizánok és Mihajlovis bandái között van.

Az amerikai külügyminiszter Sztalinnal tanácskozott

Stockholm. (Rador). A Tass szovjet-orosz hírgyűjtemény jelenti, hogy Sztalin hétfőn megbeszélést folytatott Cordell Hull északamerikai külügyminiszterrel. A megbeszélésen részt vett Molotov külügyi népbiztos és Harriman, az USA új moszkvai nagykövete is.

A WASHINGTON POST

A MOSZKVAI ÉRTEKEZLET RÖL

Gen f. (Rador). A német távirati iroda munkatársa jelenti:

A Washington Post című lap magyaros cikkei közül a moszkvai hármass értekezletéről. E szerint a három külügyminiszter találkozója nem jött volna létre, ha meg lett volna az a komoly veszély, hogy alapvető felfogásban nézeteltérésre kerülhet a sor, vagy pedig hogy holtponton, esetleg csödbe kerülhetnek a tárgyalások.

Az újság mégis kételkedik abban, hogy ezen az értekezleten fontos határo-

zatokat lehetne hozni. A három külügyminiszter tulajdonképpen csak ügynökei főnökeinek és találkozásuknak inkább az a jele, hogy inkább hosszú utazásról van szó, mintsem arról, hogy utuknak végére érkeznének, amelyet még csak ezentúl kell megjárniok.

DISZELŐDÁS A MOSZKVAI NAGY-OPERÁBAN AZ ANGOLSZÁSZ ÁLLAMPÉRFIAK TISZTELETÉRE

Gen f. (Tp). A brit sajtószolgálat jelentése szerint a moszkvai értekezlet angol és északamerikai képviselői vasárnap este jelentek meg első ízben a nyilvánosság előtt, amikor a moszkvai nagyoperában résztvettek „A hatyuk tava” című balett előadásán. Hull amerikai külügyminiszter, egészségi állapotára való tekintettel nem ment el a diszeldőadásra. Az operában Molotov jobbján Eden angol külügyminiszter, balján pedig Harrimann amerikai nagykövet ült.

A jugoszláv emigráns kormány követelése az olaszoktól

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

A római rádió arról a titkos záradékról beszélt, amely benne van a szeptember 1-én a Badoglio, és angol-amerikaiak megkötötte fegyverszüneti megállapodásban.

E záradék szerint megállapodás jött létre abban, hogy a háború után Szicília elváltik anyaországától és önkormányzatot kap. A záradék végrehajtását alkalmas időpontban tetik volna közzé.

Másrészt a római rádió-állomás ismertette a száműzetésben élő jugoszláv kormányt az a nyilatkozatát, hogy ez a kormány nemcsak egész Dalmáciát követeli a maga számára, hanem Isztriát, Triestet és Vencenét is. A jugoszláv emigráns kormány szerint Itáliá-

vat csak ezen az alapon lehet békét kötni.

Ez a hír, állapítja meg a római rádió, mutatja azt a szakadékat, amelybe Badoglio árulása Itáliát döntötte volna, ha Németország a legnagyobb szerencsétlenség pillanatában nem adta volna meg a lehetőségét annak, hogy a Duce közbelépésével, azaz megmentésével a hazájukhoz hűséges férfiak egyesítsék erőiket és újból megkezdjék a harcot hazájuk feltámadásáért.

Venecze: a Mussolini-kormány székhelye

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az olasz rádió megerősítette azt a hírt, hogy a fasiszta köztársasági kormány székhelyét Venecze városát választotta.

BADOGGIO SZEMELVI TESTŐRSÉGÉNEK MEGERŐSÍTÉSÉT KERI

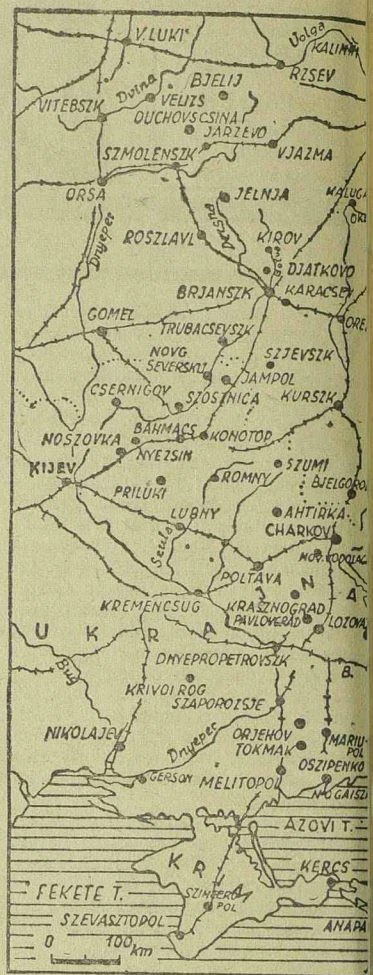
Algéciras. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Gibraltári brit katonai körökből származó értesítés szerint Badoglio kérte, hogy személyi testőrségét brit katonákkal erősítsék meg.

Badoglio merénylőtől fél, mert amióta megüzente a hadat Németországnak, a déltaláni olaszok körében számos tüntetés zajlott le, — állapítja meg a DNB.

OROSZ LAPVÉLEMÉNY:

A MÁSODIK VILÁGHÁBORU KITÖRÉSE A NÉPSZÖVETSEG TEHETLENSÉGÉRE VÉZETHETŐ VISSZA

Isztambul. (Ep). A moszkvai „A háború és a munkásosztály” című lap — mint azt az orosz rádió egy-másik után két napon keresztül is többször idézte — nemcsak erősen bírálta a Népszövetséget, hanem egyenesen azt tette felelőssé a második világháború kitöréséért. Az a tény, hogy a második és pedig még nagyobb világháború létrejöhetett, a Népszövetség tehetlenségére vezethető vissza, — írja a szovjet

A KELETI ARCVONAL VELIKJE LUKITÓL AZ AZÓVI-TENGERIG

lap s a legnagyobb hibának mondja, hogy annak idején a Szovjetuniót tartották a Népszövetségtől. A Szovjet unió nélkül a béke biztosítása nem képzeltető el.

HORVÁT LAP AGGÓDÓ CIKKE A SZERBEKERT

Belgrád. (Tp.) A Hrvatsk Narod című horvát lap annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy Lordon és Moszkva a szerb népet halálra ítélte. Nyugateurópai második arcvonal helyett, amint azt Moszkva követeli, a angolszászok a Balkánon szeretnék második frontot létesíteni, s ebben szerbeknek kell résztvenniök, a Hrvatsk Narod szerint azért, hogy az angolszászokat meg lehessen kímélni.

— Ez a szerb nép végleges öngyilkossága volna, — folytatja a zágrábi lap. — Abban az esetben, ha még marad belől valami, az angolok majd az oroszokra bízzák, hogy ez a kis maradék is megsemmisüljön.

Legújabb

A Tass-ügynökség cáfolja az orosz ejtőernyősök balkáni vállalkozását

Bucuresti. (S. P. P.) Stockholm-ból származó értesülés szerint a Tass szovjet-orosz hírgyűjtemény oly politikai manőverrel kísérletezik, amelynek következményei egyelőre áttekinthetetlenek. A Tass hírgyűjtemény cáfolja a Reuter brit hírgyűjteménynek azt a jelentését, amely szerint valamennyi balkáni országban, felderítő feladattal, szovjet ejtőernyősök szálltak le. Ez a Reuter-jelentés, a Tass ügynökség szerint, alap talan.

Mihajlovis partizánjai még mindig szemben állnak Tito felkelő csoportjaival

Stockholm. (Tp). A Nya Dagligt Allehanda című svéd lap zágrábi tudósítója azt írja, hogy megfigyelhetők bizonyos kísérletek, melyek az angol 9. hadsereg kötelékeinek balkáni beszivárgására irányulnak. A lapok ezt a svéd értesítést fenntartással közlik.

A svéd lapnak ez a tudósítása annál feltűnőbb, mert Moszkva nem sokkal előbb cáfolta azt a londoni jelentést, mely szerint orosz részről történnének kísérletek, ejtőernyősök révén, balkáni beszivárgásra. A Nya Dagligt Allehanda egyébként megjegyzi, hogy a brit támogatás Mihajlovis partizánjainak szól, akik még ma is szemben állnak a moszkvai utasítás alapján működő Tito felkelő csoportjaival.

A konverziós tartozások végleges rendezése

Gazdasági életünknek évek óta egyik legfontosabb megoldásra váró kérdése a konverziós adósságok végleges rendezése. A konverziós törvényt annak idején azok a nagymértékű értékelőtuladások tették elkerülhetetlenül szükségessé, melyek egyfelől a mezőgazdasági és egyéb termékek, valamint az ingatlanok árának csökkenésében, másfelől a követelések tényleges értékének megfelelő felemelkedésében jelentkeztek. Komoly szükség volt gyökeres törvényes beavatkozásra és több sikertelen kísérlet után jött létre az 1934. április 7-i adósságrendelési törvény. A törvény az adósságok rendezésének évek óta húzódó s gazdasági életünkön nyílt sebként fátorgó kérdését végre nyugvóponttra juttatta.

Amiként a gyógyszereknek legtöbbször bizonyos ártalmas mellékhatása is van, a konverziós törvénynek is maradtak vissza olyan hátrányos következményei, melyek hiteléletünkre még ma is bénító hatást gyakorolnak és pedig nemcsak a hitelezők, de az adósok érdekei szempontjából is. Eltekintve azokról a veszteségektől, melyeket a hitelezők a konverziós törvény következtében szenvedtek. Számukra a legnagyobb hátrányt az okozza, hogy hosszú évekig kell várniuk, amíg adósaik csökkentett tartozásukat kis részletekben megfizetik. Főképpen vidéki hitelintézeteink működését nehezítette meg ez a helyzet, mert a falusi lakossággal ezek állottak elsősorban közvetlen kapcsolatban s így a konverziós törvény hátrányos következményei miatt ezek szenvedtek legtöbbet. Ezek a hitelintézetek mindaddig nem fejthetnek ki kellő jóvedelmezőséget biztosító tevékenységet és a mutatókhoz hitelintézetek kellő módon nem tudják kielégíteni, amíg hosszú időre szóló konverziós követelésekbe fektetett forgóeszközüik fel nem szabadul. A konverziós törvény bénító hatásának eredménye az is, hogy az adósok ingatlan vagyonukat mindaddig el nem idegeníthetik, jelzálogjogot rá nem szereshetnek, amíg konverzió alá eső tartozásuk fennáll, vagyis ingatlanvagyonuk felett elvesztették szabad rendelkezési jogukat, és meg vannak fosztva annak lehetőségétől, hogy termelő célok előmozdítására újabb hiteleket igénybevehessenek.

Érthető, hogy gazdasági életünk vezetői már régóta foglalkoznak azokkal a módokkal, melyek segítségével ezeket a múltból származó és a mai hiteléletre bénítólag ható konverziós tartozásokat véglegesen rendezni lehetne. Végül is a jelenlegi gazdasági helyzet alkalmasnak mutatkozott arra, hogy e kérdés gyakorlati megoldáshoz jusson.

Amint látnak, az adósságok konvertálásának idején az értékekben beállott élesítőtlenség tették szükségessé. A háborús viszonyok következtében ma is értékelőtuladások következtek be, de épen ellenkező irányban, mint a konverzió előtt. Ha egy falusi konverziót élvező adósnak 1934 évben 10.000 lejes tartozása volt, ez az akkori 420 lejes buzaár szerint kerekén 2400 kilógramm buza árának felelt meg. Ugyanekkor összegű tartozás a mai 2600 lejes buzaár szerint 385 kilógramm buza ellenértékével kiegyenlíthető. Az a konverziós adós, aki a mai kedvező gazdasági helyzetet sem használja ki arra, hogy konverziós tartozását véglegesen rendezze, tehát nemcsak önmagával szemben követ el vétkes mulasztást, hanem gazdasági életünk egészével szemben tanúsít antiszociális magatartást.

A kormány további ösztönzést akarva adni a falusi konverziós adósnak arra, hogy felhasználja a mai kedvező gazdasági helyzetet, konverziós tartozásuktól megszabaduljanak, szeptember 24-én rendelt törvényt bocsátott ki, mely a konverziós törvény egyes intézkedéseit megváltoztatta.

A rendelt törvény legfontosabb rendelkezése az, hogy azok a falusi konverziós adósok, akik tartozásukat december 31-ig teljes összegben kiegyenlítik, a konverziós törvény 5. szakaszától eltérőleg nem 6 százalék, hanem 9. százalék engedményt élveznek. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogyha egy falusi konverziót élvező adósnak jelenleg 1000 lejes tartozása van, mely után 18 törlesztési részletet már kifizetett, 3 éven át 16 felévi részletben esetenként 71 lejt,

A vár, hol a hős lakott s a költő lelkesedve járt

Napos ház, himes torony a Hunyadiak sziklafészkében — „Vizetek van, de szívetek nincsen” — iták a falca a sziklába kutat véső tőcök rabok

— A Déli Hírlap kiküldött munkatársától —

Hunedoara-Vajdahunyad. „Zordon, de ragyogó lovakkor, kiégett piros északi fény, meggyujtalak téged” — mondom én is Petőfivel, amikor Hunedoara-Vajdahunyad várához közeledem s a nyarutázó ősznek ragyogásában szemem elé tűnnek a lovakvár tornyai és bástyái.

És beszélnek... Elmondják, hogy 1265 táján hallani először Hunedoara-Hunyadnak nevééről, amikor az itt elvuló római út mellett.

római alapon

felépítették Hunyad kezdetleges, ősi várát, amelyet Hunyadi János atyja, Vajk királyi katonája (miles regius) nyert 1405-ben Zsigmond királytól ajándékba, vitézi érdemeiért.

Hunyadi János, ki a várat atyjától örökölte, Zsigmond királlyal ifjú korában beutazta Európa műveltebb országait. Különösen megtetszettek neki Párizsba utaztában a Loire partján épült várakok. Mikor aztán kormányzóvá választották, ezek mintájára építette Hunedoara-Hunyad régi várában a most is álló várkastélyt az ott látható magas tamoszlopokon nyugvó, mérész emelkedésű, kecses erkélysorozatokat használva fel itt is díszítéssel.

A vár tervezése francia építész stílusára vall, de a kivétel, a köveken látható különleges kőfaragó jelek tanúsága szerint, bécsi kőfaragók és építésszék munkája lehet. A legszebb és legnemesebb részekei Hunyadi János építette.

Az egyik oszlopfőn szalagdiszbe véste a felavatási felirat olvasható, amely szerint a várat Hunyadi János 1452-ben építette. A színes mozaik palólóban és a boltívezeten a Hunyadiak címere,

a holló a gyűrűvel

s a Szilágyi család címere, az ágaskodó zerge látnátó.

A lovagteremmel szemben van a várkaporna. Áll még az oltár romja, a kórus és a szőszék, ahonnan Capistrano János is prédikált. Itt állva, megfogja a lelket az áhitat és lábunk szinte térdepülésre hajlik a szentélyben, ahol a nagy Hunyadi, Szilágyi Erzsébet s a gyermek László és Mátyás halgatlak alázatos lélekkel Istennek igéjét.

Ó, mennyit tudnának beszélni e falak, o régi kövek!

Elmondánák, hogy mennyi vetélkedés, gyűlölködés, perelkedés folyt e gyönyörű kastély birtoklásáért es hányszor cserélt gazdát az idők folyamán. Hunyadi halála után özvegye, Szilágyi Erzsébet örökölte. Folytatta férje megkezdett művét s ő építette a hatalmas kupolatornyot és az erkélyeket összekötő loggaszerű folyosót, amelyeket d'esen kifestetett. A hagyomány szerint az emeleti második erkélyen születte nagyobbik fia, Hunyadi László.

Mátyás és örökösei

Amikor aztán Mátyás birtokába került a kastély, a kapubástyától keletre levő rövid szárnyal egészítette ki atyja fényes várakát. Corvin Jánost távol tartották a család ellen támasztott perek, a várat özvegye, Frangepán Beatrix örökölte, kinek második férjétől, a tönkretutott Brandenburi György örököltől Enyingi Török Bálint vette meg Hunyadot, de hiúlsége miatt Zápolya elvette tőle és Czibak Imrénének ajándékozta. Azután Bethlen Gábor lett Hunyadvár ura, s ő építette a lovagteremmel párhuzamos szárnyat, emeletet huzván foléje, miáltal a kapóra csucsos boltívezetét megtörpítette. Így látható a vár most is, s az az érzésed, hogy láthatatlan teher súlya alatt a fejedre készülő szakadni.

Bethlen halála után özvegye, Széchy Mária, a későbbi „Murányi Vénus” leti rövid időre a vár birtokosa, de Murány várába költözvén, „Marssal társalkodni”, lemondott a várról rokonsága, a Bethlenek javára. Ezeknek egyike, Bethlen Kata férje, Zólyomi Dávid építtette be a várudvar nyugati részét, a Bethlen-szárnyat s így alakult aztán az épület zárt négyszögge. A különböző időben és különböző ízelek szerint való építkezés magán viseli a stílusok különbözőségét és kevertségét.

Az egyik Zólyomi utódról Apafi Mihályra szállt a vár fele, aki Thököly Imrénének adományozta, de csakhamar őt gyanuba fogván Thököly nem sokáig élvezhette a birtoklás örömeit.

Aranyos ház, himes torony, barátok háza, ezek voltak a várkastély díszesebb részei. A felsőemeleti „buzogány-ház”, vagy urháztól rejtett folyosó vezetett az urnó házába. Mennyit fecsegetnének e szűzados falak!

A kapubástya mellett volt a börtön, sinylődő rabok pokla és a kinzobástya. A kaszabörtön a vár alatt, a pincében volt, hol élőkkel felfelé álló éles kaszák vágták darabokra az oda bedobott elítélteket.

A sziklába vágott mély hűt

Betekintünk a csaknem husz méter mélységű kutba. Ezt a kutat a hagyomány szerint hosszú esztendő alatt három török fogoly vágta a kemény sziklába. A kuttal szemben a falban ma is látható az az irás, amelyet a három török rab vésett a kőbe, a kutásás befejezése után. Allitól az ezt jelenti: „Vizetek van már, de szívetek nincsen”.

Elfoglalt lélekkel állunk meg az emeleti erkélyfolyosó egyik ablakában. Itt írta Petőfi, Bemmel történt látogatása idején, 1849-ben, „Vajdahunyadon” című versét, így köszöntve hős Hunyadi várat: Légy üdvözölve, hol a hős lakott, a költő ottan lelkesedve jár!”

A várból lejövet, élvezetnek a Szent Péter-hegy tövében lévő „Szép Ilonka” kútjához. Szép Ilonka ugyan nem itt, hanem a Vértes belsejében üzte a pillangót, mely erőppent megrezent kis kezéből, mikor a dalias ismeretlen ifjú vadász, Mátyás király, szemé sugarának rabja lett.

A toronyesucson Hunyadi János ére-alakja éber szemekkel vigyázza a mulat, s kémleli a jelent, amely friss ütemben és eleven ritmusban zajlik és forrlábai alatt, a vasgyári kohók vulkáni tűzében, ahol a környező Erchegység vas-köve olvad nyersvasvá és kemény acéllá, hogy munkát és megélhetést adjon a dolgoz kezeknek.

Seresztély Béla

Gyermekekünknek magyar népmesét!

VITA ZSIGMOND magyar népmese gyűjteménye

A VAK KIRÁLY

Ára 200 lej

Arusitja: Aiud-Nagyenyeden: Bethlen-szövetkezet.
Aradon: Havi Szemle szerkesztősége.

összesen 1136 lejt kellene még fizetnie. Az eddig érvényben volt kedvezmény szerint ma az egész tartozást 884 lejt összeggel fizethette volna ki, a szeptember 24-i törvény által megállapított és csak december 31-ig érvényes kedvezménnyel már csak 756 lejt összeg szükséges a tartozás teljes kiegyenlítésére.

A szeptember 24-i módosító törvénynek ez az intézkedése tehát a falusi konverziós adósok javára további nagy kedvezményt nyújt, ugyanakkor a hitelezőktől újabb áldozathozatalt követel. Igaz ugyan, hogy a törvény a hitelezőknek lehetőséget biztosított arra, hogy adósaiktól ezt a kedvezményt megvonják. Ebben az esetben adósalkat a portareli hivatal utján a törvény kihirdetésétől számított 30 napon belül erőll értesíténiök kellett.

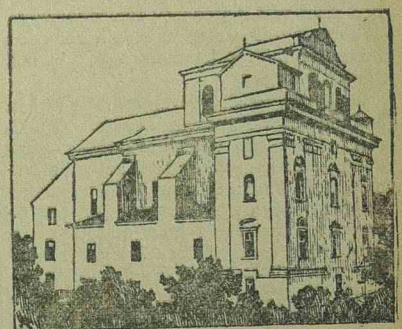
A törvénynek másik fontos rendelkezése viszont a hitelezők érdekeit szolgálja. A törvények ez a szakasza azokkal a falusi konverziós adóssal szemben állapít meg szigorú rendelkezéseket akik tartozásukat ez év végéig a jelentős kedvezmény ellenére sem egyenlítik ki. A konverziós törvény eddigi rendelkezései szerint, ha az adós egy konverziós részlet fizetését elmulasztotta, a hitelező csak az elmulasztott részlet erejéig és az adósnak csak ingóvagyonára vezethet végrehajtást. Ha pedig az adós két részlet fizetését mulasztotta el, a hitelező

ugyan az egész konverziós követelés erejéig és az adós minden ingó és ingatlan vagyonából kielégíthette magát, azonban ha az adós az eljárás közben a hátralekös részleteket a felmerült perkiöltségekkel együtt kifizette, ez által az egész megindított eljárást felfüggeszthette s ismét joga nyílt arra, hogy tartozását tovább a konverziós törvény által megállapított részletekben fizesse. A szeptember 24-i törvény ezt a rendszert teljesen megszüntette, s e helyett kimondta, hogyha az adós tartozását 1943 december 31-ig nem fizette ki, egyetlen részlet elmulasztása a részletfizetési kedvezmény teljes megszűnésével jár anélkül, hogy az adósnak az elmulasztott részletek utólagos megfizetésével lehetősége nyílva e kedvezmény visszanyerésére. Ily adóssal szemben a hitelező minden ingó és ingatlanvagyonára azonnal végrehajtást fogantatosíthat. A tekintetben kivétel alá csak a katonai szolgálatot teljesítő személyek esnek.

Mindenképen ajánlatos tehát, hogy a konverziós adósok kihasználják a kedvező alkalmat és tartozásukat minél előbb, de legkésőbb ez év végéig teljes összegben egyenlitsék ki. Ezzel nemcsak a maguk jóifelfogott érdekét fogják szolgálni, de hiteléletünk egészségesebb fejlődéséhez is hozzájárulnak

LASZLÓ KÁLMAN

A Déli Hírlap képeskönyve

Az albauliai-gyulafehérvári
Baththyáneum

Utóhang

a Bethlen Gábor gazdasági iskola évnyitójához

Az ősi, „pérez koszos” keriben rétválk Dr. Elekes Béla és Veress István tanárokkal. A karikázott gyümölcs-fák levelei Schopenhauernek adnak igazat: itt van az ősz, je kell hullanunk! A paradicsom táblához érünk, ahol „a z i k s z e k e n” már csak szárado kocsány kapaszodik feljéle és egy-egy elkésett gyümölcs szeretné behozni a behozhatatlant. Eszembe jut, hogy tartozom az olvasóknak azzal, hogy megírom: hogyan sikerült a paradicsom az icszen?

A külön-külön két szárra nevelt paradicsom vált be a leginkább. A 13 fajta közül a lucullus, az alma alakú kerék és a debreceni fürtös paradicsom adta a legnagyobb termést. Korainak legjobban fizetett a Scarlett Topper, csemegeparadicsomként pedig legjobban az ökörsziv vált be, — kapom a szak-szerű felvilágosítást, — ... De itt vagyunk a — most már csak szürke — méhlegelőnél. Kérdésemre azt a felvilágosítást kapom, hogy most, ebben a méhek szempontjából nagyon kedvezőtlen, száraz esztendőben is, e legelőt segítség-gével annyi méze lett az iskolának, hogy a méhek etetésére bőségesen maradt, sőt a konyha számára is jutott elég. Közben visszatértünk az iskolához, ahol az udvar tele van ezekkel az imos, rista tekintetű fiúkkal. Közöttük az igazgató, akitől még megkérdeztem, hogy hogy is sikerült a burgonyahéjból a burgonya?

Az eredmény teljesen kielégítő, hogy ne mondjam nagyon jó — válaszol az igazgató —, mert ugyanakkora területeen burgonyahéjból 28.5 kiló, egész burgonyából pedig 35.45 kiló termett, a különbség mindössze 6.95 kiló.

Ime egy eredmény, amit most már a fiukon kívül valamennyien tudunk. Kiséreljünk meg, hátha nekünk is sikerül! Még sokáig elbészélték a fiúkkal. Velük együtt örvendek a kapott jutalmaknak és arról faggatom őket, hogy mi jobb ebben az iskolában, mint otthon? Kicsit nehezen születik meg a válasz, különösen, amikor megtudják, hogy amit ma nekem elmondanak, egy hét múlva talán sok ezer ember fogja elolvasni. Hát így megállapodunk abban, hogy a fegyverem jobb, mint otthon. Nem az a fegyverem, amiről vezércikkem kell, hanem az a fegyverem, amit ennek az iskolának a felkészítése nyújt. Ami a nagy fejedélem egyik felmondatának is alapja volt: Arte et Marte amicum: tudomány és fegyverrel harcolj. A tudomány is, a fegyver is a fegyelmet, a fegyverezettséget tételezi fel. E nélkül nem igazi tudomány a tudomány és nem igazi fegyver a fegyver...

Es amikor délután dr. Szász Pál főgonánokkal hazajele visz a kocsit, látjuk, hogy a fiúk egy része az iskola előtti árkot szélesíti, takarítja, más részük a cukorrépat szedi ki. Az ünnep után azonnal megkezdődött a munka, a kezdet után azonnal a folytatás. Ez a fegyverem!

NAGY JÓZSEF

Megnyit az „Olténiai Hé”. (Craiova). Mint a Rador jelenti, vasárnap nyitották meg ünnepélyes keretek között az „Olténiai Hé”. A megnyitó ünnepségen részt vett Antonescu Ion tábornagy-államvezető, Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, a kormány tagjai és sok állami méltóság.

Aramvonalas gyorsmotor Bucuresti és Timisoara-Temesvár között. (Bucuresti). A vasuti vezérigazgatóság rendelkezésére november 1-től az eddig Bucuresti és Turnu Severin között közlekedő áramvonalas gyorsmotor járatát Timisoara-Temesvárig kiterjesztették. A gyorsmotor reggel 7 óra 7 perckor indul Bucurestiből és este 8 óra 5 perckor érkezik Timisoara-Temesvárra. Timisoara-Temesvárról reggel 9 órai indulás mellett este 10 óra 20 perckor fut be Bucurestibe.

Oktober 28, esütörtök
R. k. : Simon, Judás
Protestáns : Simon
Ortod. : Neonilla

lapkette : 6 6. 37 p.
Napny. : 16 6. 50 p.
A nappal hossza :
10 óra és 18 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoarai-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 2. Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésétől vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej. Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Távbeszélő: 17-11.

— Levelet csak a posta továbbíthat. A moravitai-temesvári vasuti állomáson a csendőrség tettenérte W. Borbála 15 éves községbeli leányt, a mint valakinek levelet akart átadni külföldön lévő unokabátyja részére. A csendőrség a levelet elkobozta és jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Az ügy iratai a timisoarai-temesvári ügyészségre kerültek.

— Halálozás. Súlyos csapás érte Orich Viktort, a timisoarai-temesvári régi újságíró-társadalom ismert tagját. Legkisebb fia, István, életének 8-ik évében, hosszú, súlyos szenvedés után meghalt. Gyászolják szülei, Orich Viktor és neje, születési nevén Tutsmák Ida, testvérei: András gimnáziumi tanuló és Lili zárdai növendék, nagyanyja, Tutsmák Berta, valamint nagyszámu rokonság. Orich Istvánka temetésé ma, október 27-én szerdán délután 4 órakor lesz a belvárosi róm. kat. temető Schlauch-kápolnájából.

— Bibó Lajos író ünneplése. A Hódmezővásárhelyen élő Bibó Lajos magyar írónak meleg ünneplésben volt része abból az alkalomból, hogy írói működésének 25-ik évfordulóját megerte. Antal István magyar propaganda miniszter Hódmezővásárhelyre utazott és a jubileumi ünnepségen megleghangú beszédben méltatta Bibó Lajos írói működését.

— Intézkedések gyújtóbombák okozta tüzeiében. Timisoara-Temesvár légvédelmi hivatalának közlése szerint el-lenséges repülő az utóbbi időben foszforral telt gyújtóbombákat használnak. E bombák mindaddig égnék, míg el nem ásták azokat, vagy ki nem égtek. Nagy légítámadások alkalmával, amelyeknél ilyen bombákat használnak, a sűrűn beépített helyeken valóságos „tüzorkánok” keletkezhetnek. Ez a tűz az illető környéken felemészti a levegő oxigénjét s a pincékben s óvóhelyeken lévő emberek megfulladnak, vagy a nagy hőség következtében vesztik el életüket. Hogy a kisebb tüzek kiterjedése és nagyobb területre való elharapozása elkerülhető legyen, szükséges, hogy a lakosság bátran és körültekintéssel közreműködjen a bombák ártalmatlanná tételében. Ha tehát a lakosság esetleg észrevesz ilyen bombát, amely legtöbbször bot alakját mutatja, ezt minél gyorsabban homokkal kell befödni, hogy a levegővel ne jöhessen érintkezésbe és ilyen esetben nem is okozhat tüzet. A külső felületen lévő tűz csak olyan helyen oththat nagyobb arányokat, amely aránylag sűrűn van beépítve s ahol nincsen szabad térség. Ezért tanácsos, hogy az ilyen sűrűn beépített helyek lakosai már most keressenek a közelben beépítetlen szabad helyet, ahová adott esetben menekülhetnek. Ilyen menekülés előmozdítását szolgálja, ha minden óvóhelyen vízzel telt edények állnak készenlétben és megfelelő takarókról is gondoskodnak. Ez takarókat vízbe merítve, a lakosok ezzel fedik be a tüzeiket és egyik kezüket a szájuk elé tartva, a másikkal a takarót összefogva, sietve elhagyhatják a veszélyeztetett óvóhelyet, illetve a tűzbeborult helyet. Megeshetik az is, hogy a hőség folytán cseppfolyóssá válik az aszfalt. A lakosság, amely ilyen helyre jut, jó erős talpu — esetleg fátalpu — lábbelivel igyekezzék menekülni a veszélyeztetett helyről. Felhívják a közönséget, hogy mindezeket a tanácsokat nagy figyelembe és szökhöz saját érdekében alkalmazkodják.

— Cipő- és talpatványok kiadása Tarnaveni-Dicsőszentmártonban. (Saj. tud.). A városi ellátástügyi hivatal rendeletet adott ki, amelyben a cipő és cipőtalp vásárlására szóló utalványok kiadásának rendjét szabályozza. Cipővásárlásra csak az kaphat jegyet, akinek mindössze egy pár cipője van és a talpjegyre vonatkozó kérvényt is meg kell indokolni. A kérvényekhez szükséges nyomtatvány a városi házán szerezhető be és kitöltés után bélyeggel ellátva nyújtandó be. A kérvényező köteles személyazonossági igazolványát is felmutatni. Ugy az engedélyezett, mint pedig az elutasított kérvények számaait a városi házán kifüggesztik külön-külön táblára.

— Tisztaság mint iskolai tantárgy. A kubi közértárság iskolában új tantárgyat vezettek be és pedig a tisztaságot. A gyermekeknek gyakorlatban és elméletben alaposan meg kell tanulniuk a személyes tisztaság jelentőségét. A kubi közoktatástügyi miniszter rendelete kimondja, hogy azok a tanulók, akik tisztaságból elégtelen osztályzatot kapnak, kötelesek az osztályt ismételni akkor is, ha egyébként a többi tárgyakból megfelelő az előmenetelük.

— December elsején megindul Aradon a villamosjárat. (Saj. tud.). Az épülőfélben lévő aradi villamosjárat kérdésével legutóbb a városi együltműködési bizottság foglalkozott és ezalkalommal nyilvánosságra juttattak azokat az okokat, amelyek az építkezést késleltetik. A városi üzemek igazgatójának ismertetése szerint a sinek lerakását december elsejére befejezik és akkor fizembe is helyeznek két villamoskocsit. Ezeket tavaszig nem villanyáram hajtja, hanem benzomotor vontatja és egyelőre az állomás és az Avram Iancu-tér között közlekednek. Erre a megoldásra azért volt szükség, mert a Svájcban rendelt és a villamosközlekedéshez szükséges villanyáram-átváltatót felszerelés csak februárban vagy márciusban érkezik meg Aradra. Ezt a különleges felszerelést a Ligetnél most készült korszerű épületben helyezik el. A munkálatokat a lehetőség szerint télen is folytatják, hogy tavasszal egészen Sannicolau Mic-Kisszentmiklósig befejezessék a sinek lerakását. Az eddigi munkálatok 30 millió lejbe kerültek. A főútvonalon jelenleg üzemben lévő társasgépkoocsikat december elsejéig a mellék-vonalakon helyezik fizembe.

EMLEKEZTETHETESÉG
— Szédítően jó a memóriám, — jegyzi meg beszélgetés közben Május ur. — Például, ha egyszer úlovasom a telefonkönyv valamelyik oldalát, utána könyv nélkül pontos sorrendben elsorolom az ott szereplő családneveket.
— Látni szeretném, — mondja egy bizalmasan tagja a társaságnak.
Május ur kezébe veszi a telefonkönyvet, kinyitja, s feszült figyelemmel olvassa tíz percen át az egyik oldalt. Aztán gőgösen átnyujtja a könyvet a bizalmasának.
— Most fölmondom.
Es nagy lélekzettel, gyorsan, öt percig mondja:
— Szabó, Szabó, Szabó, Szabó, Szabó...
— Ügyeletes gyógyszerárak, Október 27, szerda: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timisoara-Temesvár: Belváros Jomescu-Heyer (Mercy-utca és Unirii-tér sarok), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Sarga Gyula (Porumbescu-utca és Lahovary-tér sarok), Józsefváros: Pádrer-Steinberg (Dragalina-tér 15), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkișoda: Panajoth. — Freidorf-Szabafalu: Bonomi. — Október 28, esütörtök: Brasov-Brassó: G. Tulu (Libertati-tér 2), Voith József (Mogoa-utca 53). — Sibiu-Nagyszeben: Wermescher (telefon 364).

— Uszódhólyagjával hall a hal. Mith chemből jelentik, hogy Frisch professzor érdekes eredményre jutott a halak hallására vonatkozó kutatásai során. Betanított egy pontyot arra, hogyha D-hangot hall, akkor uszáék a medence szélére taplálékért. Később E-hangot hangoztatott, a ponty erre is megjelent az ennilalóért. A professzor ilyen esetben meglegyintette a pontyot s ezzel lassan megtanította, hogy csak a D-hangra jelenkezék. A hal tehát különbséget tud tenni a D- és az E-hang között. Megal-palította a professzor azt is, hogy a hal az uszódhólyag eltávolítása után megszökített.

— Kerékpárok bejelentése. A timisoarai-temesvári harmadik kerületi rendőrség felhívja e kerületben lakó kerékpár-tulajdonosokat, hogy november 1-ig jelentkezzenek a rendőrségen. A jelentkezők vigyék magukkal a kerékpár-engedélyt, mert a kerékpárokat összeírják. A jelentkezés mátol kezdve délelőtt fél 8 és 1 óra, délután 4 és 8 óra között történik. Azoknak, akiknél bizottság járt s ennek jelentették be kerékpárjukat, nem kell jelentkezniük. Megbüntetik azokat, akiknek kerékpárja bejelentetlen marad.

— Négyen négy embert gyilkoltak meg. (Saj. tud.) Hónapokkal ezelőtt, mint megirtuk annakidején, az arad-megyei Curtici-Kürtös község határában borzalmas négyes gyilkosság történt. Az elvetemült tettesek agyonlőték Fachelman Sándor földbirtokost, annak feleségét, leánykáját és szolgálóját. Most a véletlen folytán sikerült leleplezni a tetteseket, akik maceaiak-macsalak. Megállapítást nyert, hogy a földbirtokost és családját Codreanu Gheorghé és annak felesége, Mot Maria és Enache Gheorghé ölték meg, mert ki akarták rabolni őket.

— Halála rugta a ló. Saravale-Sárafalva községben Miatov István lova megrugta Kapitavon Péter 8 éves fiát. A súlyosan sérült fiút a sannicolaulmarei-nagyszentmiklósi kórházba szállították, de már megmenteni nem lehetett, mert sérüléseibe belehalt.

* Ezüstlakodalom. Hammer Mór aradi kereskedő és felesége, október 20-án ünnepeleék házasságuk 25-ik évfordulóját. Ez alkalomból jóbarátaik és ismerőseik köréből sokan keresték fel őket jókíván-ságokkal.

* Köszönetnyilvánítás. Mëndazoknak, akik feljethetetlen drága jó feleségemnek, Krausz Gittának, (születési nevén Fülöp) temetésén megjelenésükkel, a rengeteg virággal és koszorúval, valamint soraikkal mérhetetlen nagy fájdalomon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondom szomorú szívvel köszönetet. Az engesztelő szentmise az elhunyt lelküdvéért e hó 29-én, reggel 8 órakor lesz a timisoarai erzsébetvárosi plébánia-templomban. Krausz Alfred, a gyászoló férj.

— Mozik műsora, Október 27, szerda: Arad: Aro; „A fehérruhás hölgy titka” (Else Merlini, Nino Besozzi, Enrico Vioristo), Corso: „Szerelm a sorompónál” (Willy Fritsch, Herta Feiler), Forum: „Arlette” (Daniella Darioux), Urania: „A vörös bilincsek” (Maria Cebotari, George Tomic, Maria Dimitrescu, Carlo Ninchi), — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Forró ég alatt” (Fosco Giachetti, Isa Miranda, Gustav Diessi), Capitol: „A szerelm farsangja” (Dora Komar, Dorit Krejzler, Johannes Heesters, Axel von Ambesser), Corso: „A cirikus királya” (Clara Calamai, Maurizio D’Ancora), Thalia: „Anetta és a szöke hölgy”.

— Ügyeletes gyógyszerárak, Október 27, szerda: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timisoara-Temesvár: Belváros Jomescu-Heyer (Mercy-utca és Unirii-tér sarok), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Sarga Gyula (Porumbescu-utca és Lahovary-tér sarok), Józsefváros: Pádrer-Steinberg (Dragalina-tér 15), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkișoda: Panajoth. — Freidorf-Szabafalu: Bonomi. — Október 28, esütörtök: Brasov-Brassó: G. Tulu (Libertati-tér 2), Voith József (Mogoa-utca 53). — Sibiu-Nagyszeben: Wermescher (telefon 364).

SPORT

A Ripensia veresége a Hősök-Kupájában

A Hősök-Kupájáért, folyó pontküzdelem I. csoportjának nagy meglepetése a Ripensia nagy veresége az aradi Crişana együttesétől. Az eredmények: Timişoara-Temesvár: Crişana CFR-Ripensia 7:1 (4:1). A mérkőzésen Tabacu II, a Ripensia játékosai karját törte. A Ripensia vígasszóját 11-esből Iliás szerezte. Arad: Gloria-SSMR 1:0 (1:0), góllövő: Mercea. Lugoj-Lugos: Politehnica-Vulturii 3:2 (2:1), góllövők: Radulescu (2) és Deá, illetve Hambalkó és Schira. Brad-Brad: Mica-CFR (Timişoara-Temesvár) 1:0 (1:0), góllövő: Jiancu.

II. csoport: Petroşani-Petroşeny: Jiu-Minier 1:0 (0:0). Calan-Kaian: Metalosport-Lonea 1:0 (1:0). Aninoasa-Aninoşa: Corvinul-Aninoasa 4:0 (2:0). Simeria-Piski: CFR-UF Hunedoara 1:1 (0:0).

III. csoport: Sibiu-Nagyszében: Sportul CFR-UM Cugir 3:2 (3:0). Braşov-Brassó: Malaxa-UAB 2:0 (1:0). Alba Iulia-Gyulafehérvár: ACFR-Unirea M. V. 2:0 (1:0).

ÖKÖLVÍVÓVIADAL LESZ VASÁRNAP TIMISOARA-TEMESVÁRON

A Chinzel-CAMT és a CFR vasárnap a Capitol-mozi termében, délelőtt 10 órai kezdettel ökölvívóviadalt rendez, amelyen a resitai-resicabányai UDR ökölvívók vesznek részt. A viadalon minden súlycsoportban indítanak versenyzőt.

SPORTHIREK

A timişoari-temesvári kerületi bajnokság további mérkőzései: Electrica-Progresul 2:2 (2:0), Ripensia II-CFR II 3:2 (2:1). Ifjúsági bajnokság: Ripensia-CFR 4:1 (0:1).

Lőrincy a timişoari-temesvári kerületi teniszbajnoka. A férfi egyes elődöntőjében Hutzl-Albon 6:1, 0:6, 7:5 volt az eredmény. A Lőrincy-Hutzl döntőt Lőrincy nyerte 8:6, 6:2 arányban és ezzel elnyerte a bajnoki címet.

Piarista Licium IV. oszt.—Banatia IV. oszt. 12:0. Iskolaközi díjmérkőzés.

A német labdarúgás vasárnapi mérkőzéseinek során nagy figyelem fordult a Tschammer-kupa döntőjébe került két csapat kerületi bajnoki mérkőzései felé, természetesen mindkét csapat győzött. A Vienna a Rapidot 10:2-re verte, míg az LSV Hamburg, bár hat állandó játékosát nélkülözte, mégis 6:1-re győzte le ellenfelét, az Elmsbüttel csapatát. A bécsi bajnokságban a Vienna mérkőzésén kívül még kettő volt: Floridsdorf-LSV Markersdorf 2:1, Austria-Amateure Steyr 7:0.

A MAGYAR BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Table with 3 columns: Rank, Team, Points. Lists teams like NAC, KolAC, Kispest, Gamma, SaBTC, Vasas, SzVSE, Ferencváros, Újpest, Csepel, Újvidék, DVSC, BSKRT, Szolnok, Elektromos, DiMAVAG with their respective points.

Amint a bajnokság állásából látható, a NAC komoly esélyese az „ösi bajnok” címének, komoly vetélytársai négy, öt, sőt hét pontnyi távolságban követik a sorrendben. A nemrégben még „nagy hármasnak” számító Ferencváros-Ujpest-Csepel a sorrend közepén helyezkedett el. Ez ugyan még nem ad okot messzebbmenő következtetésekre, hiszen még nagyon sok mérkőzés van hátra, amíg a végső sorrend kialakul, de képet nyújt a magyar labdarúgóbajnokságban lévő úrvívások kiegyensúlyozottságáról.

Egyedül

Irta: SASDI SANDOR

Az asszony odabent fekiúdt a parádés szobában. A misérejáró ruha feketedett rajta, kezében olvasó és kapcsos imádságos-könyv, amelyből vasárnapi litánián fennszóval énekelt: „Égi Szűz virág...”

Bezzeg nem nyílik többé énekszóra a szája, azt se mondja többé a hites urának „Mihályom”. Még csak egy leheletnyi sóhajlás sem száll belőle. Meghalt...

Az ember az égbe nézett, az ég ezernyi sok csillagára és mellében olvadozott a nagy-nagy keserűség. Most már mindig egyedül lesz — ezt érezte, ez harmatosított könnyet a szeme aljára. Igaz, ott a két lánya, de azok már más házban raklak fészket, más tüzhelyen főzik az ételt. Talán a bánatuk se igazi bánat már. Délután is, éppen csak idénéztek, előkészítették a halottas-ruhát, egyik elfutott gyertyáért másik bucsuzatót iratni a tanító urhoz, de a sírás nem nagyon bárázdálta meg arcukat. Az idősebb, az Ágnes, az még csak visszafordult a kapuból.

— Ne busuljon édesapám, lesz, aki gondozza, lesz, aki meleg ételt tegyen az asztalára.

Igy mondta az Ágnes betű szerint, talán így is gondolta. Lehet, hogy egyszerű kétszer el is jön majd kisöpörni a szobáját, megfőzni az ételt, de azt nem várhatja, hogy örökös gondozója legyen a lánya. Kiváltképp a kisebbik. Anyja életében is akkor jött csak, ha vinni akart a házból. Most se felejtette el elkérni a boltból hozott gyertya árát, pedig az édesanyja koporsójára hozta.

Eszébe jut a felesége csendes szava és eszébe jut, hogy egyszer, életében egyszer megütötte a feleségét. Nézi a jobb kezét, amely fájdalmat okozott annak, aki odabent fekszik és szeretné, ha az a kéz nem tartozna a testéhez, ha azt mondhatná most: „Nincs közöm hozzá...”

A csillagokból szálló ezüstös fátylak bánatot szántáltak szívére. A pipa se izlett. Odafekette maga mellé és görbe ujjával könnyeseppet piszkált elő szeme sarkából. A virrasztó asszonyok éneklésbe kezdtek odabent. Lakos Kati hangja rezgett, busan furódott az estébe, a kövér Juli döngicsélése pedig úgy szállt nyomában, mint a fáradt pillangó. Hallgatta a bus éneket és csöndesen sóhajtott.

A kapu esattanása hasította meg körötte a bánatos merengés simogató borsonyát. Koppán léptekkel a két lánya sietett a ház felé. Elfelejtettek köszönőszót mondani neki, gyors mozdulással nyitották be a halottaszoba ajtaját.

Rádió

OKTÓBER 28. CSÜTÖRTÖK

Bucureşti, 6.55 Ébresztő, hírek, reggeli hangverseny. 12.45 Hírek. 13 Zenekari játékok énekszóakkal. 13.40 Európai film. 13.50 Hírek német nyelven. 14 Hírek. 14.30 Sebesültek mulattató műsora. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 Katonák postája. 16.40 Hírek orosz nyelven. 18 Könyvű zene. 18.15 Hírek német nyelven. 18.30 Román népzene. 19 Oltániai hét. 19.15 Oltániai muzsika. 19.45 Hírek. 19.50 Könyvek krónikája. 20.05 Rádiózenekar. 20.40 Rádiógyetem. 21 Szimfonikus hangverseny 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Horia Fortuna zenéje. 23.05 Könyvű zene. 23.30 Induló. Radio Moldova. 12 Munka és világhosszág. 12.45 Filmzene. 13.30 Hírek. 19.35 Operarészletek. 20 Előadás. 21 Hírek. 21.15 Schubert zene. Budapest I. 7.25 Torna, zene. 8 Hírek. zene. 9 Hírek német, román, szlovák, orosz, szerb

Odabent elhaltatott az ének. Lakos Kati azt panaszkodta, hogy kiszáradt a torka a sok imádkozásban, éneklésben. Kiszáradt bizony, mint a kánikulai mező és azt tudja mindenki, hogy ilyenkor nem a vizet áhitozza, hanem azt, ami a hordó-csapról folyik. A kövér Juli viszont azt emlegeti, hogy dél óta falat nem csuszott le a torkán. Ahogy elébe teszik a tavalyi kolbász maradékát, fogatlan szája megtelik a zsiros falattal és megfényesedett szemét ég felé merésztve, mondja: — Szegény Bözse, jó asszony volt. Nem vétett az a légynek sem...

Mindent hallja az ember a csillagos ég alatt és olyan, mintha álomban hallaná. Felébred majd kakasszóra és nevetve meséli a feleségének: „Ide hallgass Bözse...”

A nagyobbik lánya hajol le hozzá és rázza a vállát, mintha ébresztgetné. — Édesapám, adja oda a szekrény kulcsát.

— Odattetem az ablakdeszkára. Minek a szekrénykulcs?

Ágnes rekedtes szava meghangosodik. — Azért, hogy a vászonpedókat kiszedjem. Nekem ígérte édesanyám, a fekete berlinerkendő is nekem ígérte, meg a misérevaló cipőjét.

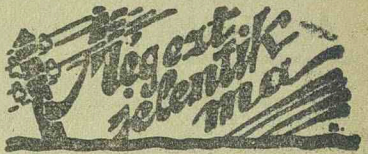
Hallja, hogy nyikordul a szekrényajtó. Rakosgatnak, tesznek-vesznek odabent. A virrasztó asszonyok, étellel-itallal jölkvva, rákezdik újra az éneket.

Ajtók csapkodnak, láda fedelé zörren, tányérok csörömpölnék.

... Egyszer apróvirágos selyemszoknyát hozott a feleségének a dombi vásárról. Azt mondta a Bözse: „Nem érdekeltem.” Szébb volt az minden köszönőszónál... Amikor az orvos azt ajánlotta, vigyék kórházba, a Bözse csak ingatta a fejét. Nem akart elmenni, itthon akart meghalni... Elakadt a lélekzete, a szája felnyit, a szeme megtevégesedett... Istenem, hát ennyi egy ember élete?...

Csattan az ajtó. A két lánya siet lefelé a gang-lépcsőn. Az Ágnes karjában dagadozik a sok vászonpedó, a fekete berlinerkendő, a misérevaló cipő, amelylyt menyasszony korán is viselt az anyja. A kisebbik lány a slingelt párnát, az aranyrámás szentképet és a porcellántálat szorongatja. Nyögve viszik a nehéz terhet, hurcolkodnak hazafelé, viszik, hörlik, amihez hozzáfért a kezük.

Vissza se néznek az öregemberre, a szobára sem, ahol kiterítve fekszik az édesanyjuk. Csattan utánuk a léckapu és eltűnnek az éjtszakában, mint a lopakodó tolvajok.

A TÖRÖK KÖZTARSASÁG FENNÁLLÁSÁNAK HUSZADIK EVFORDULÓJA. (Isztanbul). A török közársaság fennállásának huszadik évfordulója alkalmából Törökországban október 28-án, 29-én és 30-án valamennyi közhivatalban munkaszüneti tartanak és az iskolákban sem lesz tanítás. (Rador).

A NEMET PÜSPÖKÖK UJABB ÉRTEKEZLETÉRE. (Berlin). Jól értesült katolikus körökből szerzett értesülés szerint a német püspökök második idei értekezletére december első napjaiban kerül sor. Az értekezlet színhelye Berlin. (Rador).

ROMMEL SZEMLEUTJA A RIVIERÁN. (Chiasso). Az olasz közársasági fasiszta rádió közölte, hogy Rommel tábornagy szemleutját tett a Rivierán és megleléddel nyilatkozott az ott tapasztaltak felett. (Tp.)

HÁROMNAPOS MINISZTERTANÁCS ZÁGRÁBBAN. (Zágráb). A horvát kormány háromnapos minisztertanácsot tartott, amelyen a közlelémezés helyzetét vitatták meg. Ezenkívül a felszabadított területekre vonatkozólag is fontos határozatokhoz hoztak, amelyeket a közeli napokban közölnek a nyilvánossággal. (Tp.)

VIKTOR EMÁNUEL LEMOND FIA JAVARA? (Bern). A Bund című svájci lap milánói levelezője jelenti, hogy Viktor Emánuel király lemondása Umberto trónörökös javára hamarosan bekövetkezik. Umberto trónörökös állítólag már érinkezésbe lépett az Amerikából hazatért Sforza gróffal, akit kormányalakítással szándékozik megbízni. (Tp.)

MEGNYILT A JAPAN ORSZÁG-GYÜLÉS RENDKÍVÜLI ÜLÉSSZAKA. (Tokio). Tegnap megnyitották a japán országgyűlés rendkívüli ülészakát. A tárgyalások menetének meggyorsítása érdekében a pénzügyminiszter és a külügyminiszter nem szólnak fel külön, hanem beszámolójuk helyét kap majd a miniszterelnök politikai nyilatkozatában. (Domej).

CSILE NEM ADJA BÉRBE A VALPARAISOI HAJÓDOKKOT. (Madrid). A csilei kormány engedett a munkásnyomásának, akik félnek attól, hogy elvesztik munkahelyüket és végleg elutasította Angliának a valparaisói uszókók bérbevételére vonatkozó ajánlatát. (Rador).

JAVULT ROOSEVELT ELNÖK ÁLLAPOTA. (Lisszabon). A brit hírszolgálati ügynökség jelentette, hogy Roosevelt elnök állapota, aki hűlésben megbetegedett, hétfőn már javult. Az elnök senkit sem fogadott kihallgatásnak. (Rador).

AMERIKAI HADIANYAG SPANYOLORSZÁGBAN. (Lisszabon). Spanyolországi körök szerint az utóbbi időben Spanyolországba is érkezett amerikai származású hadianyag. (Tp.)

ANGOL REPÜLOGÉP KENYSZER LESZÁLLÁSA PORTUGÁLIÁBAN. (Lisszabon). Vasárnap délután egy négymotoros angol bombázó repülőgép üzemanyag hiánya miatt a Lisszabon mellett lévő portelei repülőtérre kénytelen leszállást végzett. A nyolc főből álló személyzet a hatóságok rendelkezésére bocsátotta magát. A sértetlen gépet a portugál hatóságok lefoglalták. (DNB).

Advertisement for 'vetőgépeket' (tractors) from 'INDUSTRIA ECONOMIA R.-I.' with details about models and prices.

Apróhirdetések

CSIKÓBUNDA kitűnő állapotban lévő, közepes termetre való, jutányosan eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (3310)

ROYAL-írógép. kifogástalan, eladó. Cim Reclamanál, Eminescu-u. 4. (3311)

KELETI perzsa, tíz és fél négyzetméter kitűnő állapotban lévő eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (3312)

ELADÓ nagy ebédlődiván, két nagy utazó kosár, asztalok, Arad, General Coanda-u. 18. (3313)

RÓZSATÖVEK magastörzsű és bokor-alakban olcsón eladók, Arad, Teiul Doamnei-u. 4. szám. (3315)

50 ÉVEN felüli rendes bejárónót alkalmazok. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 27. (3315)

VASFÜRDŐBE fürdőasszonyt és mosónőt azonnal alkalmaznak, Arad, Plevnei-tér. 2. (3316)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 óra TELEFON: 38-95
 Az évad legvidámabb és leglátványosabb ujdonsága:
Ma először: A cirkusz királya
 A szépséges CLÁRA CALAMAI és az ördögös MAURIZIO D'ANCORA

ELVESZETT Dinca-né személyazonossági igazolványa. Megtalálójá 500 lej jutalom ellenében adja át Reclamanak, Arad, Eminescu-u. 4. (3134)

VILLANYPATEFON. erősítővel, eladó. Arad, Seminarulu-utca 5. Az udvarban, hátul. (3277)

BEJÁRÓ takarítónót délelőtti órákra alkalmazok. Arad, Alexandri u. 1. Dr. Hategan. (3278)

ELSŐTETTESHEZ (kamufliáz) papírablakredőnyöket készítek, Arad, Eminescu-utca 6. szám, első emelet 8. ajtó. (3282)

SZABÓSEGÉD állandó munkát keres női vagy férfi-munkára. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (3280)

LAKOARSNÖNEK urinőt fürdőszobás butorozott szobába keresek. Teljes ellátás lehetséges. Timișoara, III. Cluj-utca 13. (7500)

FEHÉR gyermekbunda, gyermekkabátok, 6-12 évesnek való, férfi részére való városi bunda, női perzsa- és csikóbundák, szőrmebélések, gyönyörű keleti- és belföldi perzsák, mindennemű butor, zongorák, Zeiss-látcső, sürgősen eladók Gáboronál, Timișoara, III., Timotei Cipariu-u. 1, 5. (8521)

TELJES hegesztő-készülék eladó. Timișoara, IV., Fröbl-u., 23. (8525)

HÁROMNEGYEDES bőrkabát, kifogástalan, eladó. Timișoara, III., Penelope-u., 54. (8524)

MINDENEST. főzni is tudót, felfogadnak. Timișoara, II. Boliac-u., 7. (8527)

KORSZERŰ kombinált szoba eladó. Timișoara, II., Hönig-u., 9. (8527)

KORSZERŰ kombinált szobát, kifogástalanat vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (3289)

GYÖNYÖRŰ régi művi butorok, nemes porcellánkészletek, régi képek, szőnyegek, órák, lámpák, nagy választékban kaphatók. Hasonló tárgyakat veszünk készpénzért és bizományba. „Interior” Timișoara I., Regele Ferdinand-körút 8. Az udvarban. (4391)

ELADÓ 15-16 éves fiú részére, jó állapotban lévő zöld színű Hubertus-kabát és egy sötét barna öltöny. Cim: Timișoara V., Str. Cloușa 9. ajtó 4. (8520)

KRIZANTIN virágok olcsón eladók, gyökér nélkül. Érdeklődni Timișoara, Hold-utca 7. szám alatt. Az erzsébetvárosi temető mögött. (8517)

MINDENES bejárónót keresek azonnalra, vagy november 1-re. Timișoara IV., Mircea Vođa-u. 12., 4. ajtó. (8533)

GYERMEKKOCSI, mély sötétkék, fehér gumikkal, könnyű, kifogástalan, eladó. Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (8533)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szobát keresek. Nem állandó használatra. Ajánlatokat „Vidéki” jellegre a timișoari kiadóba kérek. (8532)

VALÓDI lószőr-matracok és egy dunyha eladó. Megtekinthetők délelőtt. Timișoara I., Regina Maria-körút 7., III. em. 7. (8536)

JÓ fejős kecske és tisztafajú angora nyulak, ketrecestül, eladók. Timișoara, III., Rusu Sirianu-u. 30. (8530)

TISZTA gyapjú télikabát, kifogástalan, közepetermetre való, szőrmestől eladó. Megtekinthető délelőtt. Timișoara I., Regina Maria-körút 6., III. em. 7. (8537)

ALLÁST keres csak délelőttre nyugdíjas román tisztviselő, hadi szolgálat alól mentesített, 25 évi irodai gyakorlattal bíró, a német és magyar nyelvet szóban és írásban bírja, jó gépiró és szépiró. Ajánlatokat fizetés megjelölésével „Nvugdi” 42” jellegre a timișoari kiadóba kér. (8520)

SZÉPEN butorozott szoba a Józsefváros elején azonnal kiadó. Cim sziveségéből Timișoara IV., Mircea Vođa-u. 12., 4. ajtó alatt. (8520)

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 2-10 óra
 Ma bemutató. Az évad le nagyobb mmi ikere a képzelet és a párizs finom izlés filmje. A főszerepben Danielle Darieux legbájosabb alkotása
A R L E T T E

KIFUTÓT azonnal felfogad Cristea-cég, Arad, Avram Janou-tér, 6. (3317)

4-SZOBÁS családi uriház, minden kényelemmel, központban eladó, Komoly vevő megtekintheti d. u. 2-4-ig, Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (3318)

FAJTYUKOT, Leghorn- és Rode Island-féle tojást veszek. Farca cég, Arad, Fischer Elz-palota, az udvarban. (3273)

Donáth Elza női kalapüzlete, Arad, Metianu-utca 15. Nagy választék modellekben, mérsékelt árak. (3264)

JÓRAVALÓ kézilányt azonnal alkalmaz Málha-cukrászda, Arad. (3265)

KISEBB birtok egy tagban lévő, észesletleg tulajdonos-társat, Arad Lea Barna-u. 29. (3266)

DRÁGA a fűző-anyag. Minden fűző-rendbehozást vállal Weinbergerné Donáth Elza fűzőüzlete, Arad, Metianu-utca 15. Békebeli anyagból új fűzők rendelésre. (3268)

NAGY, szoba-konyhás lakás, nagy szőlőkerttel, felesbe kiadó. Arad-Sega, Scolei-utca 25. (3281)

HÁLÓSZOBA, világos színű, eladó. Arad, Leucutia-utca 15. szám. (3279)

FIU és leánygimnazisták (I.-IV. osztály) magántanítást vállalom, Arad, Crisan-utca 5. szám, 1. ajtó. (3283)

FEKETE, nagy szürke női télikabátot vennék kisebb alakra való, csakis kifogástalanat. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (3284)

BEIUS-i vegytisztítóizem alkalmaz jó vasalónót. Cim Lucretia Fekete, Beius, Morii-utca 20. (3285)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba kiadó. Arad, Luptei-tér 9. szám. (3286)

2-SZOBÁS magánház az összes melléképületekkel, gazdálkodásra alkalmas, eladó. Cim: Arad, Plevnei tér 1. szám, a dohánytőzsdében. (3287)

ARO-mozi, Arad Távbeszélő 24-45 óra
 Előadások 3, 5, 7 és 9 óra
 Ma es mindennap **A fehérruhás hölgy titka**
 Ujszerű zenés vígjáték, mely 2 óráss felejthetetlen élményt nyújt.
 Elsa Merlini, Nino Besozzi, Enrico Viariso a főszerepben.

NAPSZAMOST férfit felfogadok. Fick keimerestő, Arad, Baritiu-utca 14. (3267)

SZAKEKE háromszemélyes nyugvót, kocsilülés, mind újak, sodronnyal, rézpermetező, kisüstház, löszerszám, zománcozott nagy petróleumkályha, békebeli, fekete új ruha eladó. Arad, Lea Barna-u. 29., az üzletben. (3269)

ALKALMI vétel. A Radnai-ut elején 1x3 szobás magánház, kerttel 1.800.000 lej. Pálmai-ingatlanforgalmi irodája, Arad, Regele Ferdinand-körút 58. (3270)

SZOBANÖVÉNYEK (filodendron és fikusz) helyszürke miatt eladó. Arad Avram Janou-tér 1. szám. (3271)

RUHASZEKRÉNY tükörrel, varrógép csónakos és ócska ajtók eladó. Arad, Grivitei-utca 150. (3272)

EGYSZER próbálja meg, modell után újjáalakítja kalapját Weinbergerné

ELVESZETT Sibel Gertrud személyazonossági igazolványa. Megtalálójá udja át jutalom ellenében Reclamanak, Arad Eminescu-utca 4. (3274)

FEKETE csikóbunda és 38-os sötétkék női félszű eladó. Angélgyógyszertár, Arad, Catedralci-tér. (2975)

ELADÓ phönix-pálma és legyezőpálma, magasak, 19-16 leveleűek, jutányos áron. Érdeklődni Arad, Muresan-utca 12. szám, délelőtt 10-14 óráig. (3288)

ALIG használt ülőfürdőkádl eladó. Arad, Gr. Alexandrescu-utca 41. szám. (3289)

JÓ állapotban lévő, korszerű tölgyfa-rekamie és háromajtós szekrény, valamint nagy könyvtárszekrény sürgősen eladó. Timișoara, III., Regent Buzăgan-körút, 61. (3292)

ÖNTÖTT vaskályha eladó. Arad, Numa Pompiliu-utca 15. Leuchtmann. (3291)

GYERMEKSPORTKOCSI, alig használt, korszerű, eladó. Arad, V. Stroiescu-utca 23. az udvarban. (3292)

FEKETE férfitélikabát és sötétkéköltő, békebeli szövethből, alacsonyabb és kövőbb alakra való, eladó. Megtekinthetők 11-15 között. Cim Reclamanál, Arad Eminescu-u. 4. (3292)

JÓL főző, iratokkal bíró mindenés állást keres november 1-re. Cime: Timișoara, III., Odobescu-u., 56. (8523)

ELADÓ 10-11 éves leányknának való boykabát, drapp vatelines télikabát, valamint egy fekete, női télikabát. Timișoara, III., Ciprian Porumbescu-u., 21. 8. ajtó. (8523)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 óra
 Távbeszélő 23-49 óra
 Ma. A német filmgyártás le dallamosabb vigjátéka
Szerelem a sorompónál
 Willy Fritsch és Herta Feiler

KÜLÖNBEJARATU, butorozott szobát keres, fürdőszoba használatl román vasuti tisztviselő. Ajánlatokat „Küttl-tér közelében” jellegre a timișoari kiadóba kér. (8550)

NYELVÓRAKAT (román, német, francia) és zongoróórákat ad lakásán urinő. Timișoara IV., Bratianu-utca 17., I. em. 5. (8180)

ELADÓ férfi felöltő közep termetre, valamint más dolgok. Megtekinthetők délelőtt 9-től délután 2-ig. IV., Iancu Văcărescu-utca 4, 3. ajtó. (8516)

GYÖNYÖRŰ barna selyemruha, bluzok, selyem és szövetrohák, 37-es cipők, férfi bőrkesztyű, himzörámmák eladók. Timișoara II., Lunei-u. 10. A kapu alatt jobbra. (8516)

50 ÉVEN felüli nő bejáró állást keres délelőtti órákra. Timișoara III., Rusu Sirianu 20. (8539)

BEJÁRÓNÓT egész napra felfogadnak. Jelentkezékek Timișoaran, I., Milano-u. 4., 4. ajtó. (8539)

URANIA-filmszínház Arad Távbeszélő 12-32 óra
 Ma es mindennap. Minden idők legmeghatóbb román filmje.
 Maria Cebotari, G. Timica, Silvia Dimitrescu, Carlo Ninchi.
Vörös bilinesek (Odessza)
 Jön! Rabszolga-karaván. Hatalmas kiálltásu keleti film.

VIZSLA, pointer, fehér-fekete foltokkal, nőtényi, megszőkött. Kérjük, adják át Timișoara III., Domnita Balasa-u. 15. szám alatt. Telefon: 16-72. Jutalmat adok. (8514)

SÉAL-RASE-i női bunda, fekete szövetrohával, jutányos áron eladó. Megtekinthető sziveségéből Filóp szücsnél, Timișoara I., Eugen de Savoya-u. (8518)

MINDENEST, kifogástalanul főzött keresnek. Timișoara I., Regele Mihai-körút 8, I. em. 9. ajtó. Érdeklődés 3-4 óra között. (8627)

GYERMEKKOCSI, korszerű, világos, keveset használt olcsón eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36., II. em. 25. (4398)

GÉPESZT és vizgázott fűtőt azonnal felfogad „Sangamins”, Timișoara III., Ghireolui-ut 11. (8515)

ELADÓ elsőrendű szalonban készült, téli-kosztüm, átmeneti, kék kabát, szövetrohák és cipők. Megtekinthetők 10-12 között. Timișoara I., Regele Ferdinand-körút 6., 13. ajtó. (8317)

GYÖNYÖRŰ HÁLÓSZOBA, Lengyel-butor, eladó. Megtekinthető 9-11-g, délután 2-4-ig. Távbeszélő 41-40. Timișoara I., Paulescu-utca 2., I. em., 5. ajtó. Margina-ház. (8530)

FEKETE női téli kosztüm és szürke átmeneti kabát, karsu alakra, eladó. Timișoara I., Regina Maria-ut 8, III. em. d. u. 2-5 óra között. (7000)

JÓ állapotú szegő (endlíző gép eladó. Cim Iuliu Gerő, Lugoj, Regele Ferdinand-utca. (8356)

VIDÉKRE, uri család keres, két kisebb gyermek mellé. művelt, a német nyelvben kifogástalan kisasszonyt, november 1-re. Ajánlatokat, vagy jelentkezést a timișoari kiadóba kérik.

KERESÉK a város bármely kerületében 2-, vagy 3-szobás korszerű lakást, vagy lakrészt, konyha. és fürdőszoba-használatl és eselédzszobával. Ajánlatokat Timișoaran 19-30. távbeszélő szám alatt közöljék. (8511)

KIS dobkályhát keresek. Timișoara III., 1 Decembrie-u 19. Alsó csengő, délelőtt.